

2016

SANSKRIT

(General)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Answer either in English or in Assamese or in Sanskrit if no specific instruction is given

1. Answer the following questions : 1×5=5

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখাঁ :

(a) Which काण्ड of the Rāmāyaṇa is prescribed as your text?

‘ৰামায়ণ’ মহাকাব্যৰ কোনটো কাণ্ড তোমাৰ পাঠ্যৰ অন্তৰ্গত ?

(b) Who is ‘इक्ष्वाकुवंशप्रभवः’?

‘इक्ष्वाकुवंशप्रभवः’ কোন ?

(c) ‘वरमेनमयाचत’—Who asked ‘वर’ and from whom?

‘वरमेनमयाचत’—কোনে, কাৰ পৰা ‘বৰ’ বিচাৰিছিল ?

(2)

(d) How many পৰ্বস are there in the *Mahābhārata*?

‘মহাভাৰত’ মহাকাব্যত কেইটা পৰ্ব আছে?

(e) What is the name of the Chapters of the *Sāhityadarpaṇa*?

‘সাহিত্যদৰ্পণ’ গ্ৰন্থৰ ভাগবোৰক কি বুলি কোৱা হয়?

2. Write very brief answers to the following questions : $2 \times 5 = 10$

তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ অতি সংক্ষেপে লিখাঁ :

(a) “दानेन भोगानित्याहुस्तपसा स्वर्गमाप्नुयात्।”

What is the meaning of this statement?

এই উক্তিটোৰ অৰ্থ কি?

(b) Fill in the blanks :

খালী ঠাই পূৰ্ণ কৰাঁ :

स्वधर्माचरणे _____ ये भवन्ति _____ ।

_____ स्वर्गफलानामिषीऽन्यथा स _____ ॥

(c) Write any two names of the varieties of the रूपक.

‘ৰূপক’ৰ প্ৰকাৰসমূহৰ যি কোনো দুটাৰ নাম লিখাঁ।

(d) What is ‘अभिनय’? Give its varieties.

‘অভিনয়’ মানে কি? ইয়াৰ প্ৰকাৰসমূহ কি কি?

(3)

(e) “त्वमेव राजा धर्मज्ञः”

Who said this and to whom?

কথাষাৰ কোনে, কাক কৈছিল?

3. Explain with reference to the context (any one) : 5

প্ৰসঙ্গ-সঙ্গতি দৰ্শাই যি কোনো এটা শ্লোক ব্যাখ্যা কৰাঁ :

(a) एतदिच्छाम्यहं श्रोतुं परं कौतूहलं हि मे।

महर्षे त्वं समर्थोऽसि ज्ञातुमेवम्बिधं नरम्॥

(b) स च सर्वगुणोपेतः कौसल्यानन्दवर्धनः।

समुद्र इव गाम्भीर्ये धैर्येन हिमवानिव॥

4. (a) बहवो दुर्लभाश्चैव ये त्वया कीर्तिता गुणाः।

मुने वक्ष्याम्यहं बुद्ध्वा तैर्युक्तः श्रूयतां नरः॥

Who is the ‘नरः’ referred to here? Explain the personality of that ‘नरः’ as you find in your prescribed text from the *Rāmāyaṇa*.

ইয়াত ‘নৰঃ’ বুলি কাক কোৱা হৈছে? তোমাৰ পাঠ্যপুথি ‘ৰামায়ণ’ত থকা সেই ‘নৰঃ’ গৰাকীৰ চাৰিত্ৰিক বৈশিষ্ট্যসমূহ বৰ্ণনা কৰাঁ।

Or / অথবা

(b) Write a note on the literary excellence of the *Bālakāṇḍa* (Chapter I) of the *Rāmāyaṇa*.

‘ৰামায়ণ’ৰ বালকাণ্ড (প্ৰথম সৰ্গ)ৰ কাব্যিক সৌন্দৰ্যৰ বিষয়ে এটি টোকা লিখাঁ।

5. Elucidate the idea contained in any one of the following :

5

তলত দিয়া যি কোনো এটাৰ ভাৱাৰ্থ লিখাঁ :

(a) दानं तु द्विविधं प्राहुः परत्रार्थमिहैव च।

(b) त्रिवर्गगुणानिवृत्तिर्यस्य नित्यं गृहाश्रমে।

6. (a) Explain the features of the four Āśramas as described in the Śāntiparvan (Chapter 191) of the Mahābhārata.

10

‘মহাভাৰত’ৰ শান্তিপৰ্বৰ (১৯১ অধ্যায়)ত থকা চাৰি আশ্ৰমৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ ব্যাখ্যা কৰাঁ।

Or / অথবা

(b) Write short notes on ‘ধৰ্ম’ and ‘ত্রিবর্গ’.

‘ধৰ্ম’ আৰু ‘ত্রিবর্গ’ৰ বিষয়ে চমু টোকা লিখাঁ।

7. Write short notes on any two of the following :

10

তলত দিয়া যি কোনো দুটাৰ চমু টোকা লিখাঁ :

নাটক ; অৰ্থপ্ৰকৃতি ; পঞ্চসন্ধি ; অঙ্ক।

8. (a) Write the characteristics of প্রকরণ.

10

‘প্ৰকৰণ’ৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ লিখাঁ।

Or / অথবা

(b) Discuss about the divisions of অর্থোপক্ষেপক.

‘অর্থোপক্ষেপক’ৰ ভাগসমূহ বৰ্ণনা কৰাঁ।

9. Explain any two of the following Sūtras :

10

তলত দিয়া যি কোনো দুটা সূত্ৰৰ ব্যাখ্যা কৰাঁ :

(a) तस्मिन्निति निर्दिष्टे पूर्वस्य

(b) झलां जश् झशि

(c) अदेङ् गुणः

10. Give the resulting forms of any five of the following :

1×5=5

তলত দিয়া যি কোনো পাঁচটাৰ নিষ্পন্ন ৰূপ লিখাঁ :

गम् + तव्य ; पूज् + अनीय ; कृ + शतृ ; ज्ञा + णिच् + शतृ ;

सेव + शानच् ; प्र-नम् + णिच् + ल्यप् ; पच् + तुमुन् ;

क्री + क्त ; दा + क्तवतु।
